

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Gróf Andrássy-utca hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Károlyi-köz 3. sz. hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Felelős szerkesztő és kiadó:

RÁSONYI PAPP GEDEON.

Társ szerkesztő:

RÁSONYI PAPP MIKLÓS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos árakér vesz fel a kiadóhivatal.

Népgyűlés.

Rövid, de sokat mondó szó ez. Magában foglalja a népakaratnak a megnyilvánulhatását; az erőt és a hatalmat. Jaj annak, aki vele visszaél.

Hagyományos jogszokása volt a magyarnak, hogy ilyen gyűléseket csak nagyobb politikai pártok, szervezetek, egyesületek hívtak egybe. Ludrovai Tóth István községi főbíró azonban 1905. évi december 20-án „Csongrád adófizető népéhez” kiadott röpvében nyíltan hirdeti, hogy: „1906. évi január hó 14-én vasárnap d. e. 9 órakor népgyűlést hívok össze határozat hozatal végett, melyre már előre is tisztelettel meghívok mindenkit”. Nyilvánvaló tehát, hogy a mai népgyűlést a nevezett főbíró a röpvében nagy „eszmé”-nek jelzett egyéni nézetének az ismertetése leple alatt oly határozat esetleges elfogadására hívta egybe, amelyről rajta kívül mindeddig senkinek sincs tudomása. Ez pedig, ha egyéb nem is, legalább messzemenő bizalmatlanság azokkal és azzal a politikai párttal szemben, amelyik őt bizalmával a községi választáskor megtisztelte.

Dehát az eszközök mellőzésével nézzük a tulajdonképeni célt, amely

Ludrovai Tóth Istvánt a népgyűlés tartásában vezette. Három intézményt tart szükségesnek a nagy közönség boldogulására létrehozni, mint ahogy „korszakalkotó szózat”-ában kiemeli: 1) A községi takarékpénztár létesítését, 2) A Bukros pusztának örök időkre legelőül leendő meghagyását, 3) Csongrád községnek várossá leendő emelését. Ebből azonban a legfontosabbat, a rendezett tanács felállítását, a függetlenségi 48-as párttól vette át. Marad tehát az ő két előbbi „eszmé”-je. Hogy azután ezzel milyen egyéni kariert fog magának Tóth István ur teremteni, az teljesen az ő dolga, mert mi addig sem pro, sem contra nem nyilatkozunk e két tárgyról, amíg az nem a nagy közönség, hanem az egyén érdekeit szolgálja. Azt azonban bátrak vagyunk megjegyezni, hogy egy fecske még nem csinál nyarat.

Annál inkább behatóbban kívánunk azzal foglalkozni, ami a főbíró egyéni érdekei mellett csak harmadrendű kérdéssé zsugorodott röpvében és ami pedig a függetlenségi párt nagy célja: Csongrád községnek rendezett tanácsu várossá leendő fejlesztése. Ebben a törekvésünkben nem tartóztat fel bennünket senki és semmiféle akadály.

De elhamarkodott dolognak véltük azt a mai időpontnál hamarabb komolyan megkezdeni. Feltevésünkben két ok: a nyári munkaidő és az ország bonyolult politikai helyzete vezetett De határozottan valótlannak az a rosszakaratu hiesztelés, mintha a függetlenségi párt ezt a kérdést levette volna napirendről, mert még a múlt nyáron tartott egyik pártgyűlésen határozattá emelte, hogy a rendezett tanács felállítása érdekében a „Csongrádi 48-as Népkör” 1906. évi első rendes közgyűlésén megkezdje az aláírásokat. Most tehát már mi sem gátol bennünket abban, hogy a január hó 28-án megtartandó közgyűlés a legnagyobb eréllyel lásson hozzá a nagy átalakítás munkájához.

Figyelemmel azonban a Ludrovai Tóth István által a ma délelőttre egybehívott népgyűlés bejelentett tárgysorozatára, amelynek egyik pontjával a rendezett tanács életbeléptetése szerepel, a függetlenségi 48-as párt nem tartja megengedhetőnek, hogy kezdeményezési jogainak esetleges megóvása végett magát ezen a népgyűlésen ne képviseltesse, épen azért a népgyűlésen teendő előterjesztésekkel rásonyi Papp Gedeont bizta meg a párt, aki bizonyára érvényt is fog szerezni mindama

A TISZAVIDÉK EREDETI TÁRCZAJA. TARLÓZÁS A HÉTRŐL.

Ismét egy jól sikerült bátról kell beszámolnunk. Ez ugyan nem a kaszinó fényes termeiben, nem is a Toll Jancsi közreműködésével lefolyt amolyan „uri bál” volt, ahol a divat szalon összes ábráit megszemélyesítve látja az ember, ahol minden van, csak épen jókedv nincs, meg őszinteség, — nem, ez egész másfajta u. n. „népbál” volt. Mert hát ilyen is van. Ha lehet népszínház, népkonyha, néppárt és még tudomisen hányféle „nép” jelzővel ellátott fogalom, miért ne lehetne épen „népbál”, barmily szokatlanul hangzik is ez az új összetételű szó, amelyet Kazinczy Ferenc bizonyára csak azért nem sorozott be a magyar szótárba, mert ilyen nem látott, ilyen senki részét nem vett.

Napjainkban a „bál” szó alatt olyan mulatság értendő, ahol legfőbb kellék a frakk, selyem ruha, óriási csokor, és különös hajlam az unatkozás és petrezselyem tenyésztés iránt; no meg főleg a sneidig értelemben vett svihákság, illetőleg a „felső tizezer” osztályhoz tartozandóság élénk affektálása és hűséges majmolása a nagyuri blazirtságnak és meredt feszességnek. Ahol ilyen nem tapasztal az ember, az nem bál, csak közönséges táncestély, vagy simpla estély, amelyre „kéretnek a hölgyek lehetőleg egyszerű ruhában megjelenni”!

A „népbál” az egész más természetű, speciális magyar mulatság, ahol minden van, de mégis csak a fesztelen, határt, korlátot nem ismerő szilaj jó kedvből van legtöbb, amely hogy milyen, hogy csapong, mennyire hat a csendes szemlélő kedélyére, ezt leírni nem, csak látni lehet, ha a kíváncsi kételkedő „mademoiselle” méltóztatik kegyes lenni a szegény „nép”-et annyira magas figyelmére méltatni, hogy egyszer talán fehér selyem cipőcskéivel végig lejt a 48-as kör által rendezendő „népbál” parkettjén. (Mert a hazai építészeti kultiválása szempontjából a parkett innen sem hiányzik ám!)

A „népbál” épen olyan bál, mint akár az „izraelita nőgyelet bálja”, akár az „Ur aszszonyok bálja”. A különbség köztük pusztán az, hogy a konyhakertészeti egyik nélkülözhetetlen termékének paicsuli párfümmel vegyült, vegyes érzelmeket ébresztő illata hiányzik a „népbál” terméiből.

Ilyen a szó legnemesebb értelmében vett „népbál” volt a függetlenségi és 48-as népkör által f. hó 6-án, vizkereszt napján rendezett bál, amely ugy anyagi, mint különösen erkölcsi tekintetben az idej farsang legsikerültebb mulatságai közé sorozandó.

Már a korai esti órákban csak ugy hőmpölygött a piros pozsgás, életerős ifjú leányok és legények serege tisztos öreg szülőktől kísérve (Ez alatt gardedám-ot méltóztatásuk érteni!) a 48-as népkör helyiségébe, hogy a saját otthonukban, a függet-

len szabad polgárok körében kedvükre ki-mulassák magukat.

Voltak a bálnak olyan vendégei is, akik az ország legelőkelőbbjei közé tartoznak, de mert szívük, lelkük együtt dobban együtt érez ezzel a mi igaz magyar népünkkel, mert az ő szívüknek nincs több óhaja, minthogy a magyart vigadni, örülni, mulatni, — ne pedig keserves panaszok közt siránkozni lássa, — eljöttek ide közénk, a nép egyszerű fiaival közbe, hogy velünk együtt vigadjanak.

Magas vendégeink közül első helyen kell megemlékeznünk Porubszky József pápai kamarás, plebánosról, aki az egyház szentélyéből leszállott ide az ő igaz hívei szerény körébe, hogy fenkött lelke itt is áldást hintsen, hogy a szilaj csapongó lelkek örömet az ő atyai szeretetének sugárával megédesítse, és hogy a nép, az ő szerető népe vigalmát emlékeztetéssel, örökké feledhetetlenné tegye. Ugy ült ott az egyszerű, zöldasztal mellett a kemény karos széken hivatott körülseregelve, mint egy Apostol az ő tanítványai seregében. Boldog volt, akire egy tekintet vetett, és ép oly boldog volt ő, — mikor hívói arcán a gondteljes redőket kisimulni és helyettük az öröm rózsapírját megjelenni látta...

Nemsokára Faragó Antal orsz. képviselő is megjelent, akit viharos éljenzéssel fogadott a közönség. Faragó képviselő ezután Porubszky József asztala mellett foglalt

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára fvegenként 4.—korona.

jogoknak, amely az egészséget az egygyel szemben megítéli.

Nem akarjuk mi ezzel a közügyek terén lelkiismeretesen munkálkodó községi főbiránk értékét csökkenteni, de azt mindenestre tudomására hozzuk, hogy ha a jövőben bármilyen nagy eszméi születnének is, azt ne az Erzsébet majorból, hanem illetékes helyről kezdeményezze.

— **Községi közgyűlés.** Csongrád község képviselő testülete január hó 8-án tartotta idei első közgyűlését. A tárgysorozatnak mindössze 12 pontja volt és épen nem mutatkozott azok tárgyalása valami érdekesítőnek. Mindazáltal érdekes eszmecsere fejlődött a polgári fiúiskola tovább fejlesztése tárgyában, amennyiben az előadó jegyző arról értesítvén a képviselőket, hogy a polgári iskola igazgatója a IV. osztályu növendékeket felhívta bár, de a megnyitandó V-ik osztályba egy tanuló sem jelentkezett, a közgyűlés helytelenítette, ezt az eljárást és egyhangu határozattá emelte, hogy átír az illető isk. igazgatóhoz, hogy ne a gyermekeket, hanem a szülőket hívja fel és oktassa ki gyermekeik tovább taníttatására, mert az, hogy 7—8 tanuló egy osztályba ne járna — képtelenség és épen nem állhatja útját annak, hogy az állam szerződésileg vállalt ama kötelezettségének, hogy a IV. osztályu polg. fiúiskolát VI. osztályuvá fejleszti, a község legparányibb anyagi hozzájárulása nélkül eleget tegyen. — Nagyobb hullámokat vert azután Tóth József jegyzőnek egy napi dijas engedélyezése iránti kérelme. Ő ugyanis folyamatban levő fegyelmi ügyének enyhítéséül kívánta a képviselő testülettel tullefoglaltságát igazoltatni, de nevelésügyi pökhendiségével annyira maga ellen vallott, hogy egy-két illetékes felszólalás után tisztába jött a közgyűlés az ügyetlen furfang rosszhiszeműségével és oly értelmű határozatot hozott, hogy a fegyelmi ügy lefolytatásába semmivel sem kíván beavatkozni. Egyéb tárgyakat is teljes nyugalommal tárgyalt a közgyűlés és azt a feltevést erősítette meg, hogy Csongrád tanácsterméből hosszú időre számüzve van az egyenetlenkedés.

helyet, akivel igen kedélyesen beszélgetett. Kevés idő múlva dr. Szarka Mihály pártelnök lépett zugó éljenzés között a terembe aki Rásonyi Papp Gedeon II. elnök és többek kíséretében elsősorban is megtekintette a mulatságot. Majd később vendégeink mindannyian elindultak Faragó Antal képviselő vezetésével, hogy a bálteremben fesztelenül mulató polgárok örömeiben osztozzanak, szép magyar táncukban gyönyörködjenek. Ott volt városunk intelligens ifjúságának nagy része is, akik sokat táncoltak és nagyon jól mulattak.

Az egész mulatságon semmi féle rendezés nem történt, mert a rendfenntartásról a kör 40 tagu állandó rendezősege kötelességéhez hiven gondoskodik.

A mulatság egész a reggeli órákig tartotta együtt a lelkes magyar közönséget.

A bál anyagi sikeréről lapunk más helyén tétetik említés.

Isten áldását kérjük mindazokra, akik a nép érdekében mindig készek áldozatra és a néppel mindig együtt tartanak!

Balta.

Az ipariskolai bizottság ülése.

Az ipariskolai bizottság f. hó 8-án az állami elemi iskola igazgatói helyiségében gyűlést tartott, amelynek tárgya az ipariskolai igazgató és tanítók választása volt.

A gyűlés lefolyása a következő volt:

Scossa Dezső kir. tanfelügyelő elnök üdvözli az ujonnan megválasztott bizottságot, kéri, hogy az ipariskola érdekeit tartsák szem előtt, munkájukra áldást kér és az ülést megnyitja.

Mint a jelen gyűlés elnöke jelenti, hogy amennyiben a nagymélt. vall. és közokt. ügy miniszter ur Sági Mihály, Blázsik Mihály és Boda Márton áll. tanítókat ipariskolai tanítói állásukban megerősítette, ennél fogva az ő megválasztásuk felesleges lévén, pusztán a még betöltetlen többi 4 tanítói állásra válassza meg a bizottság a tanítókat és az igazgatót. Azt azonban kijelenti, hogy a választás ő általa, mint erre a miniszteriumtól megbízott kir. tanfelügyelő által fog jóvá hagyatni, esetleg az új választás elrendeltetni.

Dr. Szarka Mihály indítványozza, hogy amennyiben nézete szerint a megválasztott tanítók egyike sem bír amaz előképzettséggel, amely feltétlenül megkívánatik az ipariskolai tanítói állásokra leendő megerősítéshez — s alapos a gyanuja, hogy a miniszterium téves információk hatása alatt erősítette meg fent megnevezett tanítókat, — a bizottság nevezetteket törvényesen megerősített tanítóknak el nem ismeri, minél fogva ezen határozatáról a községi képviselőtestületet további intézkedés céljából értesíti.

Scossa Dezső elnöknek az ellen nincs kifogása, hogy a miniszteri intézkedés ellen a bizottság a vallás és közokt. miniszteriumhoz felterjesztést tegyen eme megerősítések hatályon kívül helyezése iránt és ennek útját nem állja, — annak azonban semmi szükségét nem látja, hogy a bizottság nevezett tanítók ügyét áttegye a községi képviselő testülethez, mert a bizottság mint ilyen hatáskörében is intézkedhetik ez ügyben, mint a képviselő testülettől az ipariskola ügyeinek vezetésére kiküldött önálló bizottság.

Rásonyi Papp Gedeon azt látja, hogy az ipariskolai bizottság hatáskörét az állam hatalom nem csak nagy mértékben megnyirbálta, de sőt működését teljesen lehetetlenné tette az által, hogy minden egyes intézkedéséhez a kir. tanfelügyelő jóváhagyását köteles kieszközölni. Ennél fogva ő úgy tartja, hogy jelen körülmények között ennek a bizottságnak kár bele menni a választásokba, mert hiszen választani amugy is csak egy tanítót lehet, amennyiben a többiek részben megerősítés. részben ráoktrojálás útján feltétlenül meghagyandók, de sőt még emez egy tanító választásához is a tanfelügyelő jóváhagyása szükséges. Egy uttal konstatálja, hogy az államsegély oly csekély az ipariskola fenntartási költségeire a község által fordított tetemes összeghez viszonyítva, amely csekély államsegély épen

nem áll arányban azon széleskörű jogokkal, amelyeknek gyakorlását az állam magához ragadta elannyira, hogy a községnek úgy szólván semmi autonóm joga e téren nincs, mert minden intézkedése a tanfelügyelő jóváhagyásától függ, ennél fogva felszólaló leg-helyesebbnek tartaná, ha az állam átvenné a már amugy is átvett jogok mellé a fentartási költségeket is, azaz, hogy az ipariskola egészen államosítottassék, vagy pedig nyujtson módot és alkalmat a községnek jogai gyakorlására, minél fogva indítványozza, hogy míg a miniszterium a megerősített tanítók ügyében és eme kérdésben is nem intézkedik, addig a bizottság hagyja függőben a tanítók és igazgató választását s az ideiglenes tanítással a jelenlegi tanítói kar bizassék meg.

Scossa Dezső, Dr. Moletz Lajos, Dr. Szarka Mihály és mások hozzájárulása, majd rásonyi Papp Gedeon ismételt felszólalása után elnök a két indítvány felett elrendeli a szavazást. A bizottság nagy szótöbbséggel Dr. Szarka Mihály indítványát fogadta el. Scossa Dezső elnök indítványozza, hogy most már válassza meg a bizottság az ipariskolai tanítókat, majd a már megválasztott tanítók közül az igazgatót.

Ezzel szemben dr. Szarka Mihály indítványozza, hogy először az igazgató választassék meg és csak azután a tanítók, mert a törvény sehol sem rendeli, hogy aki igazgató, annak egyuttal tanítónak is kell lennie. Különben e mellett tanuskodik a mult választás eredménye is, mely szerint Sági Mihály lett igazgatónak megválasztva, aki pedig nem volt tanító. E helyütt konstatálja, hogy Sági Mihály mai napig is csak mint helyettes tanító működik és neki rendes tanítói állása ma sincs, minél fogva, mint egyszerű helyettes Sági Mihály olyan állásban épen nem volt megerősíthető, amelyre még csak egyáltalán nem is lett megválasztva. — Ezeket kéri jegyzőkönyvbe foglalni és az igazgatói állást előbb és csak azután a tanítói állásokat betölteni.

A gyűlés aztán ilyen értelemben határoz. Dr. Szarka Mihály az igazgatói állásra ajánlja Farkas Béla polg. fiú isk. igazgatót.

Az igazgatói állásra egyhangulag Farkas Bélát választja meg a bizottság, amelyhez Scossa Dezső kir. tanfelügyelő is hozzájárul.

Ezután a tanítói állások betöltését ejtette meg a bizottság, amely állásokra Szokoly József, Sövényházy Antal, Robacsinszky József és Surányi János választottak meg.

Ezután dr. Szarka Mihály indítványozza, hogy a tanítók megválasztásukról azzal értesítsenek, hogy fizetésük, illetve tiszteletdíjuk újból fog szabályoztatni.

Több tárgy nem lévén, elnök megköszönve a tagok közreműködését, a gyűlést 12 órakor bezárta.

Mégis a legbiztosabban ható teljesen ártalmatlan arczsépitőszer az „ERIKÁ CRÉME“. Ára 1 korona. ERIKA SZAPPAN 50 fillér. Egyedül kapható WIESNER LAJOS „Szent-Rókus“ gyógyszerárában Csongrádon.

Ellenőrzés.

A kereskedelmi cégek között kétségtelenül a szövetkezetek igénylik a legszigorubb ellenőrzést. Ezt azonban — sajnos — a multban mind a két helyi szövetkezet eléggé nélkülözte, mert nem a tulajdonképeni lényegre, a gyakori leltározásra, hanem a napi forgalom ellenőrzésére fordította az igazgatóság a fő figyelmét.

De a tapasztalat végre megtanította az érdekelteket, hogy az ellenőrzésnek egyedüli biztos fegyvere a gyakori pontos és szigorú felügyelettel fogantatott leltározás. Ezt azután életbe is lépteti már a keresztény fogyasztási szövetkezet, amennyiben január hónapban az összes áruraktárát egy központi kiküldött ellenőr és több felügyelő bizottsági tag jelenlétében fogja leltározatni.

A leltározás körüli teendők megállapítása végett a 40 tagú ellenőrző bizottság a „Csongrádi 48-as Népkör”-ben ma d. u. 2 órakor tanácskozássra jön egybe, hogy minden egyes üzletre egyöntetű leltározási ellenőrzést szabjon meg.

Mindenesetre fontos szerepre vállalkozott ezen tényével a bizottság, de hát egy 150-200000 koronás üzletet eddig is nagy könnyelműség volt évente legalább 20-30-szor fel nem leltározni. Mert egészen más az, amikor egy boltnak csak egy gazdája van, mint amikor 7 üzletnek 7 üzletvezetője és ezeken felül van tulajdonos részvényese. Hiszen még a példaszó is azt tartja, hogy „sok baba közt elvesz a gyermek”, és ez a nem egészen szalon közmondás nagyon is ráillik a szövetkezetekre. Távol áll tőlünk természetesen bármily irányu gyanúsítás is, de hát sokkal jobb idejekorán megtenni az óvintézkedéseket, mint esetleg a veszteség felett keseregni.

Nagy hordereje lesz ennek a leltározásnak ezenkívül még azért is, mert azután legalább tisztán fogjuk látni, hogy a központnál fenálló hitelünk beszámítása után mily tiszta értékű áru képezi sajátunkat. Mert ma még csak a sötétben vagyunk kénytelenek tapogatózni arra nézve is, hogy gondolkozhatunk-e a központnál előnyösebb bevásárlási forrásra, vagy nem?

Ha azután egy egészséges alapon álló üzletet látunk magunk előtt, teljesen tőlünk függ, hogy pl. a központ meghallgatása nélkül beszüntetjük-e rőfös üzletágunkat, vagy pedig esetleg kibővíteni fogjuk azt. Nem szabad ugyanis szem elől téveszteni, hogy rőfös árúban 75000 koronája fekszik a keresztény fogyasztási szövetkezetnek, amivel pedig egészséges alapon 300000 koronás évi forgalmat kellene csinálni.

A magunk részéről csak helyeselni tudjuk az igazgatóság szigorú magatartását és bizton reméljük, hogy ha a keresztény fogyasztási szövetkezetnél minél gyakrabban fogjuk az ellenőrzés gyakorlását látni, annál inkább virágzóbbá válik nagy hivatásu intézményünk.

Előfizetési felhívás.

Lapunk, mely a f. évben tizenhetedik évfolyamába lépett, ezen hosszú idő alatt mindig, mint a nagyközönség hű szövetségese, annak mindig szolgálatában állt. A függetlenségi eszmék tántoríthatatlan harcosa volt minden időben s a jelen alkalommal is mint ilyen ke a nagyközönség jóakaró pártfogását.

Lapunk előfizetési ára marad a régi, mely a lap homlokzatán olvasható.

Az 1906. évi ajándékai:

Lapunk minden előfizetője 3 darab vitát alaku fényképet kap teljesen ingyen. Mell, álló, vagy családi kép tetszés szerint választható. A fényképfelvételeket a Szilber-féle fényképezési műterem — az előfizetési nyugta bemutatása mellett — bármikor eszközli.

Karácsonyi ajándékkul minden előfizető megkapja saját kiadványu irodalmi képes nap-tárunkat, egy diszes tömbnapit s egy több ivre terjedő regénykötetet. Ezenkívül minden előfizetőnek joga van bármily vétel vagy eladási hirdetést 5-10 sorban 3-szor a Tiszavidékben díjtalanul közölni. Ha ezen ajándékokat forgalmi értékén számítjuk, úgy mindenki belátja, hogy

a Tiszavidék egész évben ingyen jár minden előfizetőjének.

Tisztelettel a Tiszavidék

Szerkesztősége és Kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK

— **Gróf Károlyi Imre a megyei tisztviselőknél.** Gróf Károlyi Imre csongrád megyei nagybirtokos a Rivireáról, ahol családjával időzik, a következő táviratot intézte Kelemen Béla képviselőhöz, a megyei alkotmányvédő bizottság elnökéhez: Vármegyei tisztviselői fizetésére huszonötezer koronát ajánlok fel. Fogadják Ön és a vármegye hazafias tisztviselői őszinte szívből jövő meleg üdvözlőmet, míg ellenben azon magukról megfélekezett önérdéket rutul hajszoló hazafiatlan tisztviselő, kik a miniszteri tárcákat alkotmányunk ellenére arcátlanul bitorló hazaáruló bitangok gaz parancsait teljesíteni fogják, a magam és a megye minden más becsületes lakosának mindenkor mélyeséges megvetésére számíthatnak. Gróf Károlyi Imre.

— **Közgyűlés.** A „Csongrádi 48-as Népkör” 1906. évi január hó 28-án d. u. 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést, melyre a kortagok ezuton is meghívotnak.

— **Nyilvános nyugtázás.** A „Csongrádi 48-as Népkör” 1906. évi január hó 6-án tartott vízkerosztó bálján özv. Faragó Mihályné ura 20 kor, Faragó Antal ur 20 kor, dr. Szarka Mihály ur 10 kor, Porubszky József ur 8 kor, Turi A Pál ur 2 kor, Szilber János, Nagypál Imre, Turi A László urak 1-1 koronát fizettek felül. Fogadják nemes szívűségükért a kör elnökségének hálás köszönetét.

— **Közgyűlés.** A Tiszavidéki takarékpénztár részvénytársaság 6 hó 28-án d. e. 9 órakor tartja évi rendes közgyűlést a község közháza tanácstermében a következő tárgysorozattal: 1. A három tagból álló igazoló bizottság kinevezése, a közgyűlés határozatképességének kimondása és megnyitása, jegyzőkönyvvezető kijelölése. 2. A zárszámadás igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése. 3. A mérleg megállapítása, illetve elfogadása. 4. A tiszta nyereség felosztása iránti határozat. 5. A felmentvény megadása. 6. Az igazgatóság választása. 7. Netáni indítványok. 8. Jegyzőkönyvi hitelesítők kinevezése. Amidőn megemlékezünk a tiszavidéki takarékpénztár közgyűléséről köteleességszerűen bepillantást vetünk ezen pénzügyi helyzet most zárult VI. forgalmi évébe. Az intézet, mely 1900-ban alakult, évről-évre erősödni látszik, mi leginkább

kifünik abból, hogy míg az alakulási évben 229 betevője volt, addig a most zárult üzleti évben már 1038 betevőt tüntet fel az üzleti zárszámadás. Az üzleti forgalom növekedése arányában emelkedett évről-évre az üzleti nyereség is, mely a két kezdő évben még oly kis összeg volt, hogy azt az üzleti kiadások felemésztették. Az 1902-ik évben már részvényeseinek részvényenként 4 kor. osztalékot nyújtott az intézet, mely a most zárult évben már 7 koronára emelkedett fel. Az évi jelentésből még megemlíjük, hogy az igazgatóság 3 éves működése lejárt s így az igazgatóság a f. hó 28-iki közgyűlésen újra fog megválasztatni.

— **Betörés.** Az elmúlt héten a Král-féle cukrázda kirakatát éjjel idején betörték s a cukrázda különféle édes italiból több üveget magukkal vettek a betörők. Ez ügyben a csendőrség nyomozatot vezetett s nem eredménytelenül, mivel a tetteseket már le is tartóztatta három jómadár: Buzder Sándor, Kupcsa József és Lajos Sándor személyében.

— **Divattudósítás 1905/906.** Az ismert Henneberg selyemgyár Zúrichből írja nekünk: A mult őszön és tavaszon a Párisból kiinduló kísérlet, hogy a selyemruhákat megint mint a legdivatosabbat bevezessék, meglepő arányokat öltött és a jövő időszakra nagy választék selyemrendelést kaptunk csaknem kivétel nélkül egész ruhákra, ámbár figyelemre méltó szép választékunk van blousokra is. A nők most inkább a szolid, finoman színezett selyemszöveteket kedvelik, amiért is minden gyáros azon legyen, hogy olyanokat készítsen. A jövő időszakra felemlítendő első sorban megint: taffet minden színben és a már 15 év óta elhanyagolt selyem-cachemire egész ruhákra. Páris és Londonba különféle minőségű rendeltetett fehér, fekete és színes. Továbbá selyemrádium, evelisenne, lomisine, messaline, selyem-voite, crépe de chine, damast és a soká ki nem szorítható foulard selyem. Divatos színek marine, rozsdabarna, ezüstsürke, nikkal, aluminium, serpent, heliotrap és piros minden színben.

— **Itt a farsang! Lesz bál, táncmulatság elég!** Uri hölgyek mielőtt bálba mennek el ne mulasztják arcukat, kezüket Kamilla krémmel bekenni és Kamilla hölgyporral (hajpor) gyengén behinteni. **Balkányi féle Kamilla krém rögtön szépitő hatása.** Tőle az arc bájos és üde marad. És ami a legfőbb tulajdonsága, elveszi az arenak zsíros fényét és izgatottságát. Az arenak, kezeknek megkapó fehérséget kölcsönöz. A Balkányi féle Kamilla hölgyporl a legfinomabb összetételű és teljesen ártalmatlan puder. **Feltűnés nélkül tapad és az arcon vehető észre.** Ey tégely Kamilla krém ára 1 kor. Egy doboz Kamilla hölgyporl ára fehér, rózsavagy (barnáknak) krém színben 1 korona. Egy darab Kamilla szappan ára 50 fillér. Kapható és postán megendelhető **Balkányi Lajos a „Meváltóhoz” címzett gyógyszer-tárában Csongrádon Szivák-tér.**

Köhögés nem betegség. Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily káros tévedés. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek s mégis megöregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, holott kellő időben annak keletkezése és terjesztése meggátolható. A köhögés tehát soha sem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert „SIROLIN-ROCHE” hatásos szert, mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat isi előmozdítja és a testerőt fokozza. Kapható gyógy-szertárakban.

Mélibetegeknek. Az orvosi tudomány nagy jelentőségű felfedezést tett. Megerősítetett, hogy a tüdővész okozói a trabéskol bacilusok, mit utóvegre minden ember az utca porral, tüdővészben szenvedőkkel való érintkezéssel stb. csaknem naponta beszívja a tüdővel összeköttetésben álló torokmirigyekkel, melyek elpusztulnak és a test betegségét idéz elő ha nem működnek. Eszerint tehát a torokmirigyek tartalmazzák a hatásos anyagokat a trabéskel bacilusok pusztítására. Az állatoknál ugyan azt a célt szolgálatják a torokmirigyek azért kísérletet tettek oly állat mirigyével, amelyek majdnem soha sem esnek e betegségbe (a juh) az emberi mirigyek erősítésére és győzelmes hatása ezen bacilusokkal szemben képessé tenni, amely kísérletekkel már fényes eredményeket nyertek és ezeknek segítettek akik minden más szert hiába próbáltak. Ezen teljesen ártalmatlan szernek neve „Glandulen” és dr. Hoffmann Utódja gyárában, Meranban Szász ország előállítatik és a gyógytárakban kapható. Kérjen ki-merítő elismerő leveleket orvosok és meggyógyult betegek ingyen és bérmentve kapnak.

NYILTTER.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem szerk., sem a kiadó.

Henneberg-selyem Csak direkt fekete, fehér, és színes, méterje 60 k.-tól 11 frt 35 kr.-ig blousok és ruhák számára.

Bér és vámentesen házhoz szállítva Gazdag mintagyűjteményt kívánatra azonnal küld!

Henneberg selyemgyára Zürich.

HIVATALOS RÉSZ.

52/1906 sz.

Hirdetmény.

A tartós szárazság következtében elemi csapás okozta kár folytán Csongrád község adófelvételi javára 587 kor 11 fill. állami adó hozatott leírásba. — Felhivatnak ennek következtében mindazon földtulajdonosok, akik kár esetüket a f. év folyamán bejelentették, vagy ha nem is jelentették be, de tudomásul bírják arról, hogy a kárt becsülő bizottság terméseikben az elemi csapást megállapította, hogy adókönyvecskéikkel Csongrád község előjáróságának számtisztiszi szobájában f. évi január hó 31-éig jelenjenek meg. — A törlesztésbe hozott adóösszeget az állami adókönyv vezetésével megbízott számtisztis a megjelent adófelvétel adókönyvecskéjébe bejegyezni fogja s jogában áll az adófelvételnek, hogy ha ezen adóleírásai tételek ellen kifogásaik lennének, az esetben a leírt adónak az adókönyvecskébe történt bejegyzése napjától számított 15 napon belül külön felebbezéseiket a szegedi kir. pénzügyigazgatóság útján, hivatkozva annak 4068/II-1905 számú rendeletére, Csongrád vármegye közigazgatási bizottságához beadhatják.

Csongrád, 1906 január 9-én.

Kovács Józ,

CSARNOK.

Játék a halállal.

Irta: Szekula Jenő.

Nézett-e már uram, egy kilőtt pisztoly füstölgő csövébe! Bámulta-e már a falba lőtt lyukat, valamelyik lovaskaszárnya udvarán? Érzett-e mámoros szédülést a vivóterem karbolos levegőjében, vagy tompa, nyomasztó érzés szállotta meg a lelkét? O, igen. Nálunk az emberek verekszenek hiuságból. Mások mert politikai kariért akarnak csinálni. O de kevesen értik meg a párbaj költészetét. Kevesen...

A szobában felhomály volt. A szamovárban tea gőzölgött. A felcsapó kékes láng visszatükröződött a bitorfüggönyök bársonyán. Félig önmagának beszélt.

— Olvassa el, híres emberek nyilatkozatát, ha az ujságok meginterjúvolják őket. Egyik sem őszinte, Egy sem mondta, hogy én híve vagyok a párbajnak. A társadalom félszeg kinövése. De hát akkor miért verekedtek! Miért küldték ellenfelüket a másvilágra? Ha igazán hősök voltak, miért nem szálltak szembe a társadalmi előítélettel! Miért szegődtek harcosaivá annak az eszmének, mit maguk is döreségnek tartanak? Vagy ha tették, miért nem állanak oda nyíltan a világ elé: én párbajt vívtam, mert erkölcsös és tiszta megoldásnak tartottam. Mert ez a legnagyobb és a legköltőibb örökség, amit a letűnt századoktól átvettünk. Szébb mint az amerikaiak utcai öklöződése, és igazságosabb, mint a járásbíróságoktól kierőszakolt ítélet. Miért nem tették. — Kétszínű bátorságuk rosszabb a nyílt gyáva-ságnál, és lovagiasságuk alakoskodás volt.

Elmerengve nézett a lámpa kékszinű világába. Gesztenyeszin haja selymes puhasággal gördült a homlokára. Ugy tűnt fel, hogy az utolsó lovag ül előttem, talán testvére azoknak a párisi nemes fiuknak, akik oly hideg vérrrel hajtották nyakukat a bárd alá. Egy régi nemes család végső ivadéka volt, és szadozott, olykor következetlen ki-

tőreseinek megdöböntő érdekességet adott az, hogy ma reggel párbajban agyonlőtte az ellenfelét.

— Önök Don Kisottnak csufolnak, összehasonlítanak Cervantes hőisével. Igen, a szélmalom hőse vagyok, mert szeretem a párbajt, ujjászülettek a vivóteremek fülledt levegőjében, és a kard csengés közben, Tassó stansáinak a zenéjét hallom. Idegeim lázban égnek, ha arra gondolok, hogy életem egy hajszálon forog, azon a lehetet finom acélpengén, melynek bársonymarkolata oly puhán simul a kezemhez. És a színház a szerelem szép asszonyok mosolya, a tavasz minden verőfénye nem olyan gyönyör, mint ha két férfi kiáll valamelyik erdőszélére, és addig lövöldöznek egymásra, míg az egyik gentieman az erdő szélén marad.

— Milyen különös! Nemde önök, akik csak a szélescsontú kávéházi cabellerót ismerik, ezt nem értik meg. Pedig így gondolkozott Bolyai János is, aki a lovagok kódexét megírta, melynek lapjai örökké fehérek maradnak, és amelynek szent tisztaságát a vinneneri erdőben kiömlött vérevel pécsetelte meg.

— Igen. Én szeretem a párbajt. Megértem annak költészetét. Habár ez tölem nem erény, nem is bátorság, hanem gyáva-ságnak a bizonyítványa. Félek a haláltól. Ne értsen félre! Attól a haláltól, amely halálszobában, orvososágos üvegek között éri utól az embert. És midőn két év előtt egy párisi orvos megjövendölte, hogy ronsosult tudómmal nem bír már sokáig, a szemembe kacagtam: Ah Monsiuer ne higgye, én nem tudóvészben fogok meghalni, hanem valamelyik erdőben csapja át testemet a golyó, vagy egy vivóteremben lehelem ki lelkemet, ha a szívetem átszurja a rapir Vagynak tép össze vadászaton, háboruban esem el valami exotikus földön, de az ön gonosz jövendölése mégis hamisság marad.

— Azóta keresem a halált és játékot üzők velem. Mint ahogy az ember baccarat-t játszik és megkockáztatja a legvakmerőbb tétet. Sokkal egyszerűbb lett volna talán, ha főbe lövöm magam. De még élni akartam, örülni a napsugárnak, mely az arcomat csókolja, míg eljő egy gentleman és végrehajtja az ítéletet, amelybe már régen belenyugodtam. Azóta verekedtem Európa legkülömbözőbb vidékein, Olasz nobilitással e párisi chevalikkel. Néha lelkiismeretfurdalás saim voltak. Hamis kártyás vagyok — szól-tam, aki játszik, bár tudja hogy nincs veszteni valója fölveszem a halálos küzdelmet egy ismeretlen uriemberrel. Én, aki semmit sem veszthetek, azzal aki talán kockára teszi mindenét:

Sokszor elhagyott az erőm. Neha szándékosan ügyetlenül vívtam, de a fődületlenül hagyott mellemet nem merték átszurni. Szerencsém volt a szerencsetlenségben, és a halállal való viaskodásban, én maradtam mindig a győztes.

Nemde különös. Hány ember van, aki véletlenül belekeveredik egy párbajba, és örökéletében azt siratja.

Kimennek az utcára, és az első villamos elgázolja őket. O, mi vagyunk a hősök, akik nem futnak előre, hanem dacosan szembe nézünk vele. S képzelje én, a vézna az erőtlen, akit egy szélfúvásra köhögési roham fog el, s éjszakánként láz gyötör, reategett hősnak vagyok kikiáltva spadassinnek, és mindezt azért mert nem volt félteni valóm!

— Ma reggel még reméltem. Hisz tudja, beleköttem Maróthy Györgybe, félelmes céllövő a montekarlói galambversenyek hőse. A sértés nagyon súlyos volt. Pisztoly párbajban állapodtak meg. Az elmúlt éjszakát teljesen jól töltöttem. Meg fogsz halni — gondoltam, — ifjuságod teljében, míg szép asszonyok csókja ég az ajkadon, barátaid ünneplése közben.

(Folyt. köv.)

730 szám. 1905. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kiskun félegyházi kir. járásbírósnak 1905. évi Sp. I. 424/3. számú végzése következtében Jenovai Dezső tömeg-gondnok javára Braun Sámuel ellen 326. kor 38 f. s jár. erejéig 1905. évi dec. hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1001. kor. 62 fillérre becsült következő ingóságok. u. m.: különféle rőfösáru cikkek és bolti állványok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járás-bírósnak 1905-ik évi V. 453/2 számú végzése folytán 326 kor. 38 f. tőkekövetelés, ennek 1905 évi június hó 4. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 26 kor. 20. fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett bolti helyiségében Csongrádon leendő megtartására 1906 évi január hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon 1906. évi január hó 2-ik napján.

R. Papp István
kir. bír. végreh.

Tiszavidéki takarékpénztár részvénytársaság Csongrádon.

Meghívó.

A Tiszavidéki Takarékpénztár részvénytársaság ez uton is tisztelettel meghívja részvényeseit a takarékpénztár 1906. január hó 28-án d. e. 9 órakor a községháza tanácstermében megtartandó 6-ik rendes közgyűlésére. Csongrád, 1906 január 7.

Az igazgatóság.

Megjegyzés: A közgyűlésen való részvételre a meghívó jogosít s az a közgyűlésre elhozandó. A meghívók az intézet irodahelyiségében átvehetők. A zárszámadások a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében betekintethetők.

Tárgysorozat:

1. A három tagból álló igazoló bizottság kinevezése, a közgyűlés határozatképességének kimondása és megnyitása, jegyzőkönyvvezető kijelölése.
2. A zárszámadás, igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése.
3. A mérleg megállapítása, illetve elfogadása.
4. A tiszta nyereség felosztása iránti határozat.
5. A felmentvény megadása.
6. Az igazgatóság választása.
7. Netáni indítványok.
8. Jegyzőkönyvi hitelesítők kinevezése.

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító
TEMESVÁR.

Virágkereskedés, mag és növénykereskedés. Nagybani tenyészet virágok, magvak, fák stb.-ből kivitelre.

A legdivatosabb

csokrok

és

koszorúkat

friss élővirágból.

A legjobb magvakat és virághagymákat, a legszebb virágokat, növényeket, rózsákat, a legnemesebb fákat és csemetéket mindent saját nagytenyészetéből.

Postakötegek magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

„Mühle „Tanácsadója“
vevőknek ingyen!!!

Pompás kiállítású főárjegyzék vevőknek
kivánatra.

74
kifüzetés
6
állami érem!

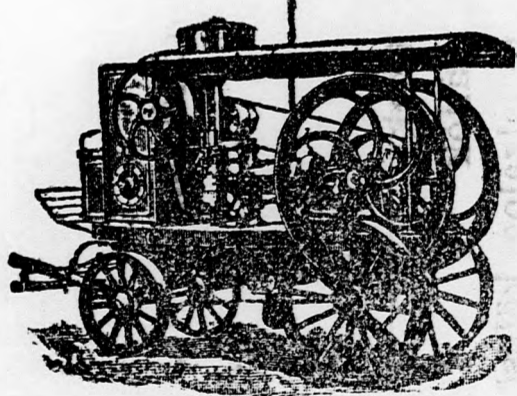
10,000
motor a legtel-
jesebb megelé-
gedésre szállítva

Drezdai motorgyár r.-t.
főktelepe:

Gellért Ignác és Tsa
Budapest VI., Teréz-körút 41. sz.

Telefon 12-91.

BENZINMOTÓROK, légszuszottmotorok, nyersolajmotorok, szesz- (spiritusz) motorok, acetylen-motórok. BENZINLOKOMOBILOK CSÉPLÉSRE.

Fontos újdonság! SZIVÓGÁZ-MOTÓROK a legmodernebb és legtökéletesebb, beigazoltan a legolcsóbb üzemeltető erőgépek. A drezdai szivógáz-motórok faszén-nes kitűnően dolgozik.

A drezdai motor világszerte elismerten a legkitűnőbb gyártmány. Kipróbált tőkével teszt szerkezet. Válogatott legjobb anyagból a legbiztosabban és a legpon-
tosabban készítve.

Tartós! Sok évi használat után sem szorul reparatúrára. Feltétlenül üzemeltetés. Kezelése rendkívül egyszerű. Az üzemeltetési költségek a legolcsóbbak.

Drezdai motórok üzemből megtekinthetők számtalan iparvállalatban és uradalmak gazdasági üzemében: malmokban, téglagyárakban, fűmunkáláskor, faaprításnál, vízemelő (szivattyú) telepeken, gazdasági takarmány-kamrákban, tejgazdaságokban, cséplésnél stb. Teljes üzemberendezések: (malmok, gazdasági üzemek, közlőmű-szerkezetek) szakszerű szállítása. — Felvilágosítások és költségtervezetek készíttetésével adatként

Legnagyobb méretű jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

A már 32 év óta a kerékpár világot uraló eredeti angol **Helical Premier és The Champion** kerékpárokat dupla hárang csapágygyal, 3 évi jótállással, minden árfelértékelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári

árakon 12 és 15 koronás részletre adjuk és **kerékpáralkatrészeket** az egész világon létező összes kerékpárokhoz (külső és belső gumik, csengők, lámpák, pedálok, láncok, conusok, csészéket stb) óriási forgalmunk következtében

30 százalékos árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhova.

Első rendű SINGER varrógépeket

nagyban árban 75 koronától feljebb havi 8-10 korona részletre szállítjuk 6 évi jóállással.

Láng Jakab és Fia

kerékpár és varrógép nagykereskedők, Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégebbi és legmegbízhatóbb kerékpárraktára.

BUDAPEST, József-körút 41. sz.

Fióküzlet: Baross-tér 4.

Javításokat saját műhelyeinkben szakértelemmel és olcsón csináljuk. (Használt gépeket becserelelünk). Disz árjegyzék 700 kóppal ingyen és bérmentve

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészekből.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Ausztriában bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappan a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappan)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot. A ruhát kiméli és megóvja.

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. Hőfehér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht“ névvel és a „szarvas“ vagy a „kulcs“ védjeggyel legyen ellátva.

Üzletmegnyitás.

Tisztelettel tudatom Csongrád és vidéke közönségét, hogy helyben Kaparás-Utca 24. szám alatt **bútor, épület és malom-asztalos**

műhelyt nyitottam.

Sok évi tapasztalataim folytán bármily e szakba vágó munkát pontosan, gyorsan és jutányos áron készíthetek. Szíves pártfogást kér

Kovács Lajos
asztalos mester.

Ugyanott egy jó nevelésű fiú tanoncnak felvétetik.

Az összes hazai könyvkiadók kiadásában az 1906. évre megjelent

nap tá ra k

ujévi
üdvözlő kártyák

ez alkalomra a legmegfelelőbb ajándéktárgyak és pedig:

diszkrétésű imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, levélpapírok diszdobozokban, ifjúsági iratok, képeslapok stb.

SZILBER J. ANTAL

papirkereskedésében már kaphatók.